

Met welk doel gingen wij naar Londen?

Op 13 januari gingen we met een grote groep schoolbestuurders, directies en ICT-ers naar Londen, naar de grootste onderwijs, ICT en innovatie beurs ter wereld, de BETT en op bezoek bij een aantal Engelse scholen. De doelstelling van deze reis was tweeledig:

- Inspiratie opdoen voor het gebruik van het breedbandnetwerk in Amsterdam op de BETT
- Kijken wat we in Amsterdam kunnen leren van de schoolbezoeken in Engeland.

Beide doelstellingen zijn goed bereikt.....

Er waren op de BETT een heleboel interessante dingen te zien....

Netwerk laten renderen

Als eerste hebben we gekeken naar bedrijfsmatige diensten. BOA deelnemers geven steeds meer aan dat ze zoeken naar mogelijkheden om het netwerk te laten renderen. We hebben gezien dat je met VOIP gratis kunt bellen naar nummers binnen de eigen glasvezel ring (in het Amsterdamse geval binnen het eigen bestuur). En veel goedkoper naar buiten toe. Dat je dit relatief eenvoudig kunt combineren met video conferencing. Maar dat je voor beide toepassingen wel de juiste apparatuur nodig hebt. We hebben gezien dat er bijvoorbeeld veel mogelijkheden zijn voor TV kijken via de glasvezelverbinding. En dat er mooie digitale management en leeromgevingen beschikbaar zijn.

Onderwijsinhoud

Er waren ook een groot aantal innovatieve toepassingen voor in de klas te vinden.

Zo was er een digitale pen, waarmee je eenvoudig teksten kunt opnemen, zoals instructies en teksten van boeken. Deze opnames koppel je aan een label. Dat label plak je op het (werk)boek. Een leerling die met de pen werkt hoeft slechts met de pen over het label te gaan om de ingesproken teksten te horen. Deze toepassing werd vooral veel gebruikt voor meertalige leerlingen, waarbij vertalingen in de eigen moedertaal waren opgenomen.

Er waren bijvoorbeeld 'story headphones' waarop kinderen eigen verhalen kunnen inspreken, boeken kunnen voorlezen. Deze verhalen kunnen andere kinderen in de klas beluisteren.

Er waren diverse programma's om zelf games te maken. Zonder echte kennis van programmeren kunnen leerlingen geavanceerde games in elkaar zetten. Leuk om te doen, leuk voor anderen om te spelen en heel leerzaam.

En wat dacht je van een animatie van Shakespeare, digitale microscopen, data-logging in de natuur en weerstations voor op school. Om nog maar niet te spreken over de nieuwste interactieve whiteboard mogelijkheden: schermen zonder beamer, multi-user tables of technieken waarbij je gewoon projecteert op een witte muur.

Het was er allemaal. Leuke, waardevolle toepassingen waar scholen morgen mee aan de slag kunnen gaan. Dus als u geïnteresseerd bent in 1 van deze toepassingen dan horen wij het graag.

Discussie over de toekomst

De discussie over de toekomst van ICT in het Amsterdamse onderwijs kwam met name op gang tijdens en na de schoolbezoeken en het bezoek aan het City Learning Centre.

Een City Learning Centre is een centrale plek waar scholen uit de wijk kunnen kennismaken met de nieuwste toepassingen, gebruik maken van ICT faciliteiten en advies/training krijgen van experts. Dat werkte voor de meeste scholen heel goed.

Ons bezoek sloten we af op een Infant en Primary school in Londen. Daar bleek dat er veel verschillen zijn tussen de Engelse en Amsterdamse situatie.

In Engeland is het voor scholen behoorlijk georganiseerd om ICT op school te ontwikkelen. Dat komt met name doordat:

- Er vanuit de centrale overheid doelstellingen voor ICT op school zijn gesteld
- Er een centraal curriculum voor ICT in het onderwijs is ontwikkeld
- Scholen min of meer verplicht zijn om aan bovengenoemde eisen te voldoen
- Lokale autoriteiten, die eveneens fungeren als schoolbesturen, daarnaast 'geormerkte' middelen beschikbaar hebben om:
  - Hard & software aan te schaffen op de scholen
  - Adviseurs in te schakelen die scholen helpen bij de invoering van ICT en het gebruik van breedband ('curriculum advisors')

Onder deze omstandigheden is het gelukt om op alle scholen, in alle klassen digiborden, storyphones, digi microscopen EN een digitale management- en leeromgeving breed te introduceren die steeds meer gebruikt wordt.

In Amsterdam is de situatie anders.

De belangrijkste verschillen zijn:

- Geen centraal curriculum of concrete doelstellingen vanuit de centrale of lokale overheid. Het blijft bij vrijblijvende push activiteiten
- Geen advies via centraal gereguleerde/bemande kenniscentra
- Verschillende (of geen) visies van de diverse schoolbesturen op het gebied van onderwijsvisie en ICT
- Een onderscheid in de manier van aansturen/ afrekenen van de prestaties van scholen door de besturen op dit gebied
- Geen oordeel van de school inspectie, passend bij een innovatieve onderwijs en ICT visie
- Veel vrijblijvendheid bij directies van de scholen en een beperkte wil om echt (radicale) keuzes te maken voor ICT als belangrijk onderdeel van de onderwijsvisie.
- En zeker niet onbelangrijk; weinig of geen (extra) financiële middelen ter beschikking van de scholen

Duidelijk werd wel dat er in Amsterdam ook al veel mooie dingen op ICT gebied gebeuren. We blijven gelukkig niet in alles ver achter op Engeland, lopen soms zelfs voor. Wel blijf je op dit moment in Amsterdam afhankelijk van de goede wil van een directeur of enthousiaste ICT-er om 'onderdelen' of toepassingen uit te proberen.

Als we echt verdere stappen willen zetten richting de toekomst, moeten met name de Amsterdamse besturen besluiten verder te gaan...

We moeten gezamenlijk bewijzen dat het kan, ook hier in Amsterdam. En dat het noodzakelijk is, juist hier in Amsterdam!

Bewijzen dat we voorop kunnen lopen op ICT en kennisgebied. Amsterdam als kennisstad, ook in het onderwijs. Bewijzen dat we daarmee bijdragen aan de ontwikkeling van onze kinderen. Niet alleen via CITO scores, maar ook door ze beter klaar te stomen voor de maatschappij van nu. Kansrijk, ondernemend en met een brede ontwikkeling van talenten. Met onderwijs dat past bij de manier waarop kinderen van nu informatie opnemen, leren en

werken. Passend bij de manier waarop ze thuis al omgaan met nieuwe media en ICT. En met focus op die zaken die in de maatschappij van nu veel belangrijker zijn dan vroeger. Wie durft te voorspellen voor welke beroepen wij de kinderen opleiden? Dat kunnen we niet meer, wel kunnen we meegaan met de laatste ontwikkelingen.

Een aantal zaken werden in de discussie steeds weer naar voren gebracht.

Wil je echte resultaten bereiken, optimaal gebruik maken van breedband en ICT in het onderwijs te integreren dan:

1. Meten de schoolbesturen willen samenwerken
2. Heb je commitment van de hele 'keten' (bestuur, directie, ICT-er, team) nodig. En lijkt het slim om met een klein aantal, enthousiaste ketens te starten als voorbeeld.
3. Heb je een onderwijsvisie nodig waarvan ICT onderdeel uitmaakt
4. Moet je kunnen beschikken over een selectie goede bedrijfsmatige en onderwijsinhoudelijke toepassingen

In de toekomstvisie van de stad Amsterdam en de schoolbesturen van Amsterdam past een breedbandverbinding. Het netwerk ligt er nu, laten we daarom samen bouwen aan het succes van Amsterdam als kennisstad, aan de kansrijke ontwikkeling van de Amsterdamse leerlingen, aan ICT als onmisbaar onderdeel van het hedendaagse onderwijs en het gebruik van breedband als bijzondere en unieke basis om dit te realiseren.

Er wordt op dit moment druk gesproken met de deelnemers van de Londen reis en anderen over de Amsterdamse ambitie voor de toekomst.

We houden u op de hoogte.

Mieke Kusters
